

(המשך מעמוד 27)

הדתיים. הגאום (ראה מיסגרת) התבסס על מחקר ממושך, בעזרת כמה וכמה מודיעים מחברי התנועה ואחרים.

על רצינות טענותינו עמדנו למחרת היום, כשקם שריהסעד, יוסף בורג, לענות. הוא השיב לטענות כל שאר הנואמים, לפי הסדר. אך על טענותינו הגיב בפסק אחד, אותו שמר לסוף:

שריהסעד בורג: ... אשר לדברי חברי-הכנסת של העולם הזה — כששמעתי את דבריו הבנתי איך מחברים פרוטוקולים של זקני ציון!

„אילו מפלגות עשו זאת?”

היה זה רק חידוש האווירה לקראת החיכוך על משרד-הדתות, שנערך למחרת היום. ויכוח זה שיקף לא-כמעט את הצביעות היסודית של כל הסיעות לגבי העסקנים הדתיים. דובר חרות (יוסף שופמן) פתח את החיכוך בטענה שהמפד"ל אינה נותנת לאנשי חרות די משרות בשטח הדתי. רפ"י, אותה „אופוזיציה עיקבית ובלתי-נרתעת”, לא השתתפה בכלל בחיכוך — דבר בלתי-רגיל ביותר בחיכוך סיעתי על משרד ממשלתי. היא פשוט לא רצתה להרגיז את הדתיים, שותפיה אתמול ומחר — אך היא גם לא יכלה להרגיז את בוחריה, המתנגדים לכפייה הדתית, שהצביעו למען המודרניזציה, האוטומציה וכו'. המערך היה צבוע עוד יותר. הנהלת הסיעה נתנה לשולמית אלוני האנטי-דתית לשאת נאום, שכלל ביקורת חריפה ביותר על נוהלים דתיים. אולם אלוני דיברה בשם מפלגה האחרת יותר מכל אחרת לכפייה הדתית במדינה — ועצם תמיכתה במפלגה זו מגבירה את הכפייה. ניסיתי לרמוז על כך בקריאתי-ביניים:

שולמית אלוני (מפא"י): ... יש לי זכות לטעון בפני הכנסת ... על אשר יתרה על סמכותה הריבונית לחוקק חוק (בענייני נשואין וגרושין), והניחה אותם לרשות הכפופה לחוקים לא-רציונליים, שאינם מעשי ידי-אדם ...

אכנרי: אי זו מפלגות עשו זאת?

אלוני: כל אותן המפלגות שהצביעו בעד החוק הזה, ואין אחת נקיה. לא דיברתי כאן על נושא המפלגות ...

תשובה אלגנטית — אך לא לעניין. כי בסופו של דבר משמשת שולמית אלוני אליבי חילוני למפא"י, המפלגה שקיימה ושתקיים את הכפייה הדתית במדינה. נאומה הסוב והתריף זכה לכותרות גדולות — אך הקטגוריות נמשכות בשקט, מאחורי הקלעים, כמו תמיד.

העסקנים הדתיים התרעמו מאד על דברי אלוני — אך-היה זה כאין וכאפס לעומת התרגשותם למישמע נאומו, שהיה בבחינת הכרות-מלחמה ברורה, עם קביעה מפורשת של מטרות-מלחמתנו. הכינונו נאום זה (ראה מיסגרת) בהקפדה רבה, ואף הזמננו הצעות טיוטה מ כמה שותפים-למאבק, כגון יושב-ראש הליגה למחזמה בכפייה דתית בתל-אביב, מיכאל מנר.

אם לא גרמו דברינו למהומה כללית, הרי זה רק מפני שהאולם היה כמעט ריק בכל שעות הדיון העקרוני והמרכזי הזה. המזנון, לעומת זאת, היה מלא עד אפס מקום.

כעשרים דקות לפני שבא תורנו (ביום ג' בשעה 18.50) נכחו באולם, חוץ מהנאום (וילנר), היושב-ראש (סרלין), השר ואני רק 10 ח"כים:

רשימת הנוכחים: המערך — 4 מתוך 49 (ישעיהו, אליאב, פטל והשר ששון).

גח"ל — 1 מתוך 26 (יוסף תמיר). מפד"ל — 2 מתוך 11 (זוארק, לוי). מפ"י, רפ"י ואגו"י — 0. רק"ח — 1 מתוך 3 (טובי). כך נכחה חצי פא"י (כץ) וכל מק"י (מיקוניש).

הצעות של בילבול-מוח

מאות אלפי אזרחי-ישראל מתענים בכל שבוע לאורך שפת-הים של ישראל — בוהמה, בזפת, בחוסר סידורים מינימליים, בגל הגואה של בריונות. למענם הגשנו השבוע הצעה הדומה לסדר-היום: „המצב בחופי-הרחה”.

נשיאות הכנסת שללה את הדחיפות. מה איכפת לה מה קורה בשפת-הים? ללילת הדחיפות פירושה: הצעה זו תגיע לדיון רק אחרי סוף הקיץ, אם בכלל. כי לפי סעיף סתימת-הפה, תוכל סיעתנו להגיש רק הצעה אחת ויחידה עד אחרי החגים.

אבל לכנסת, שלא היה לה זמן לדון בעניין הנוגע לכל אדם בישראל, היה זמן לבזבז יום שלם על הצעות-סרק של הסיעות הגדולות — שהיו כולן, במחילה מכבודן, בילבול מוח.

פתחה בזה גח"ל, בהצעה לסדר-היום על הגדלת המקדמות של העצמאיים למס-הכנסה. זהו נושא נכבד מאד — אבל לא היה כל צורך לעורר אותו בנפרד, כי הוא עמד להתעורר ממילא, כעבור כמה ימים, במסגרת הדיון על מדיניות משרד-האוצר.

(החיכוך עצמו היה פגום, שני הצדדים — שמואל המיר בשם גח"ל ופינחס ספיר בשם הממשלה — החליפו ביניהם השמצות וקריאות-גנאי, עם מינומום של הנמקה הגיונית. אנהנו הצבענו עם גח"ל ורפ"י בעד דיון בנושא זה במליאה. לשם מה קיימת הכנסת, אם לא לדיון בנושא כזה, הנוגע לרבות?)

אך השיא הושג לאחר מכן, כאשר הגישו חמש סיעות הצעות לסדר-היום על התקרית בבית-החולים קפלן, שבאה בעקבות ניתוח גחיה. כל ההצעות האלה היו מיותרות לחלוטין — כי על סדר-היום של הכנסת עומד ממילא חוק חדש לניתוח-מתים — וכל סיעה נאמה פשוט את אותו הנאום שהיא עומדת לנאום מחדש כעבור כמה ימים.

היה זה ויכוח נרגש, כמובן, ובו ביצעה מפ"י תרגיל אקרובטי מן הסוג שהיא מצטיינת בו. שרי-הבריאות שלל בחריפות את שלוש ההצעות של הסיעות הדתיות, שהשמיצו את הרופאים, והוכיח שהן מסיתות בעתוניהן לאלימות. אך לאחר מכן הציע השר להעביר את אותן שלוש ההצעות לדיון בחעדה! העברה לחעדה פירושה, בנוהג הכנסת — קביעה של הכנסת שההצעות ראיות לדיון רציני. כלומר — זהו אישור עקרוני.

נטלתי את רשות הדיבור ותבעתי להסיר את שלוש ההצעות מסדר-היום, תחת להעבירן לחעדה.

אכנרי: ... אני מסכים לכל מילה של כבוד שרי-הבריאות, חוץ מהמשפט האחרון שלו, הסותר לחלוטין את כל מה שהוא אמר עד לאותו רגע. הצעתו להעביר הצעות אלה לוועדה פירושה: לתת לרופאים סטירת-לחי של הכנסת, אחרי שספגו את המכות של המתפרעים ...

ההצבעה על הצעתנו היתה מעניינת: כל ח"כי מפ"י הצביעו בעדה, נגד הצעת השר המפ"מי. כן הצביעו בעדה שלוש ח"כים של מפא"י (רחל צברי, לובה אליאב ושולמית אלוני) והקומוניסטים. רפ"י, כמובן, נמנעה כרגיל — כניעה נוספת לעסקנים הדתיים.

אני מסכים

מזרוני אויר לטיול וקיט לים ושיט

מיוצרים ע"י „המגפר” על-פי הסכם ידע עם **אחריות לשנה**

המגפר